

Ko ha Me'a'ofa 'o e Feohi Fakakaungāme'á

Fai 'e Lucy Stevenson

'Ū Makasini 'a e Siasí
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

Na'e hoko 'a e talanoa ko 'ení 'i 'Ingilani hili ha taimi sí'i mei he Tau Lahi hono II 'a Māmaní.

Ne manavasi 'i 'a Heamani Mosina 'i he'ene hū atu ki he falelotú. Na'á ne kei tui pē mo hono ngaahi kaungāme'a mei he 'apitangá e teunga 'oku tohi'i ai e "P.O.W." Ne 'ilo'i 'e he tokotaha kotoa pē 'oku 'uhinga e ngaahi fo'i mata'itohi ko iá ki he "pōpula 'o e taú." Ko e hā nai e me'a 'e fakakaukau ki ai e kāingalotu 'o e koló? Te nau sio mai kiate ia ko hanau fili?

Ne ofi 'a e falelotú ki Liiti, 'Ingilani. Ka na'e 'ikai foki ke ha'u 'a Heamani ia mei 'Ingilani. Na'á ne ha'ú mei Siamane. Hili hono fakamālōhi'i 'a Heamani ke tau 'i he Tau Lahi hono II 'a Māmaní, ne puke pōpula ia 'e he kau sōtia Pilitāniá pea 'ave ki ha 'apitanga pilisone 'i 'Ingilani. Ko e fuofua taimi 'eni ke ne 'alu ai ki he lotú hili ha taimi fuoloa.

Na'e mihi'i 'e Heamani 'ene mānavá peá ne tangutu hifo 'i ha taha 'o e 'ū seá. Na'á ne lava 'o sio ki he palesiteni fakakoló, ko Siasosi Kemi, 'oku tangutu mai mei mu'a. Ko Palesiteni Kemi ko ha kaungāme'a ia 'o Heamani. Na'e ongo'i fiefia ange 'a Heamani 'i he'ene sio atu 'okú ne malimalí.

'I he ngaahi māhina kuohilí, ne 'a'ahi 'a Palesiteni Kemi kia Heamani 'i he 'apitangá hili 'ene fanongo ko Heamaní toko taha pē 'a e mēmipa 'o e Siasí 'i aí. 'I he kamata'angá ne ki'i hoha'a 'a Heamani. 'E fehi'a nai 'a Palesiteni Kemi 'iate ia? He ko hono mo'oní, ne lolotonga fehangahangai hona ongo fonuá 'i he taú.

Ka 'i he taimi ne fetaulaki ai 'a Heamani mo Palesiteni Kemi, na'á na malimali mo lulululu. Hili iá, na'á na lotu fakataha. Na'a na hiva'i ha ngaahi hiva mo talanoa fekau'aki mo e ongoongoleléi. Na'e a'u 'o na ma'u fakataha 'a e sákalamēnití.

Na'e pehē ange 'e Heamani 'i he 'amanaki ke mavahe 'a Palesiteni Kemi, "Oku ou 'ofa atu 'e hoku tokoua."

Na'á ne fakatokanga'i atu ne tō ha lo'imata mei he fofonga 'o Palesiteni Kemi 'i he'ene ta'ata'alo māvae maí. 'I he hili iá, ne 'a'ahi ma'u pē 'a Palesiteni Kemi kia Heamani 'i he Tokonaki kotoa pē. 'I he toenga 'o e uiké, na'e fai 'e Heamani hono lelei tahá ke mo'ui 'aki e ongoongoleléi. Na'á ne vahevahe 'ene fakamo'oní mo e kau pōpula kehé lolotonga 'enau ngāue 'i he ngoue'angá. Na'á ne tali 'enau ngaahi fehu'i lolotonga 'enau tā tongitongi 'i he hili ha 'aho ngāue lahí. 'I he taimi 'e ni'ihi na'á ne lotu mo kinautolu.

Ne pehē ange 'e ha taha 'o e kau pōpulá 'i ha pō 'e taha, "E Heamani. 'E lava nai ke u kau atu he 'aho Tokonaki 'i he 'a'ahi mai 'a Misa Kemi?"

Ne hanga hake 'a Heamani mei he konga papa na'á ne tā tongitongi. Na'á ne malimali. "To 'e lelei ia!"

Ne kole ange mo ha pōpula 'e taha, "E lava ke u kau atu mo au?"

Na'e matu'aki fu'u fiefia 'aupito 'a Heamani mo Palesiteni Kemi ke ako'i ha kau pōpula tokolahi ange. Ne 'ikai fuoloa kuo 'i ai hanau ni'ihi ne nau loto ke papitaiso!

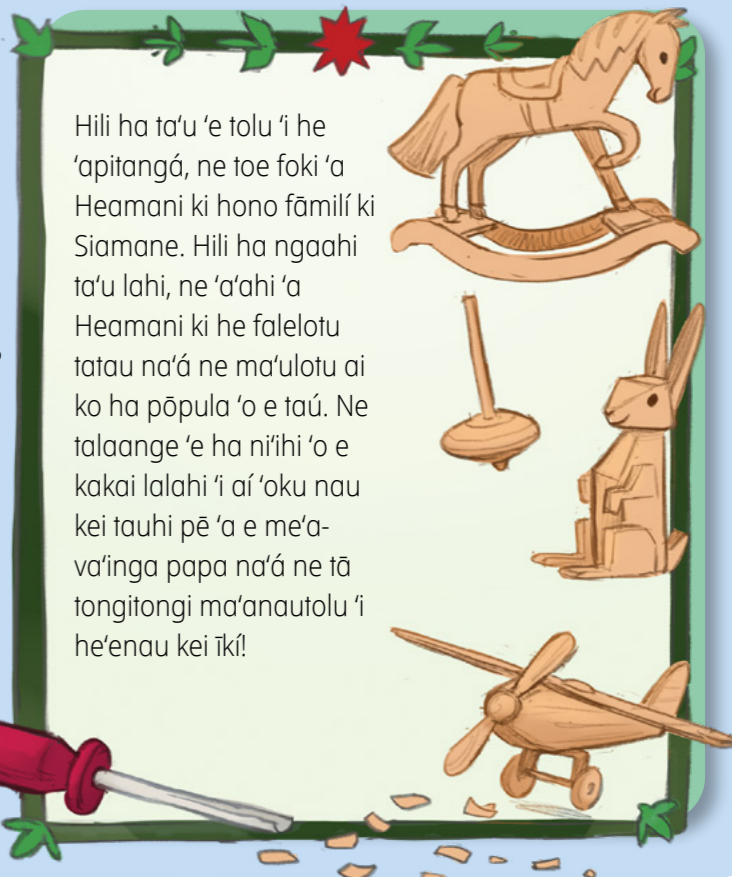
'I he vakai holo 'a Heamani 'i he falelotú ki he ngaahi fāmilí, lolotonga 'ene talitali ke kamata e lotú, na'á ne ongo'i nonga. Ne 'i ai ha kāingalotu 'e ni'ihi ne nau manavahē 'i he fuofua ma'ulotu 'a Heamaní. Ka na'e vave 'a e kamata ke falala 'a e tokotaha kotoa kiate iá. Ko e kau pōpula kehe ne nau fie ako ki he ongoongoleléi, ne nau ma'u ha ngofua ke mavahe mei he 'apitangá ke 'alu ki he lotú fakataha mo Heamani 'i he ngaahi 'aho Sāpaté. Kimui angé, ne a'u pē 'o ui 'a Heamani ke ne hoko ko e palesiteni Lautohi Faka-Sāpate fakakoló.

Ne hili ha taimi kuo faka'au ke ofi 'a e taimi Kilisimasi. Na'e faka'amu 'a Heamani ke fai ha me'a ke fakahounga 'i 'aki e anga'ofa 'a e kāingalotú 'iate iá. Ne fakafokifā ha'ane ma'u ha fo'i fakakaukau! Na'e faka'au ke hokosia e taimi paati Kilisimasi 'a e koló. Ne tānaki 'e Heamani ha 'ū kongokonga papa pea kamata ke

tā tongitongi. Na'á ne liliu tahataha pē 'a e fanga ki'i kongokonga papá ki ha fanga ki'i kā, 'elefānite, vaka-puna, lēlue mo e fanga ki'i hoosi.

Ne faifai pea a'u ki he 'aho pātí. Na'e ma'u me'atokoni 'a e tokotaha kotoa pē mo hiva'i fakataha ha ngaahi hiva Kilisimasi. Ne hiva'i 'e Heamani mo hono ngaahi kaungāme'a mei he 'apitangá ha ngaahi hiva Kilisimasi 'i he lea faka-Siamané.

Hili iá, ne to'o hake 'e Heamani ha fu'u kato lahi. Na'e 'i loto ha fanga ki'i me'ava'inga papa 'e 40! Ne foaki 'e Heamani 'a e me'ava'ingá ke taki tāuhi e fānau Palaimelí. Ko ha Kilisimasi ia he 'ikai ke toe ngalo 'iate kinautolu. ●

Hili ha ta'u 'e tolu 'i he 'apitangá, ne toe foki 'a Heamani ki hono fāmilí ki Siamane. Hili ha ngaahi ta'u lahi, ne 'a'ahi 'a Heamani ki he falelotu tatau na'á ne ma'ulotu ai ko ha pōpula 'o e taú. Ne talaange 'e ha ni'ihi 'o e kakai lalahi 'i aí 'oku nau kei tauhi pē 'a e me'ava'inga papa na'á ne tā tongitongi ma'anautolu 'i he'enua kei iki!

TA FAKATATAI 'E MELISSA MANWILL